

Eksamensoppgaver i PSYK4110/PSY1110 – Psykologiens historie. Våren 2023

Besvar 2, og bare 2 av følgende 4 oppgaver:

Bokmål:

1. Det blir gjerne sagt at psykologien ble etablert som vitenskap mot slutten av 1800-tallet. Beskriv noen av de tendensene og historiske hendelsene som danner bakgrunnen for denne påstanden.
2. Andre verdenskrig danner et tidsskille i psykologiens historie. Redegjør for noen av de strømningene som gjorde seg gjeldende både før og etter og drøft med utgangspunkt i eksempler hvor skarpt dette tidsskille kan sies å være.
3. Gjør rede for sentrale aspekter ved Charles Darwins teori om artenes utvikling. Drøft noen konsekvenser av denne teorien for psykologi som vitenskap.
4. Drøft hva som var nytt med psykoanalysen i psykologiens historie og hvordan denne retningen skiller seg fra senere humanistisk psykologi.

Nynorsk:

1. Det er blitt hevda at psykologien blei etablert som ei vitenskap mot slutten av 1800-talet. Grei ut om nokre av dei tendensane og historiske hendingane som dannar bakgrunnen for denne påstanden.
2. Andre verdskrig danna eit tidsskilje i psykologiens historie. Grei ut om nokre av dei strømmingane som gjorde seg gjeldande både før og etter og drøft med utgangspunkt i eksemplar kor skarpt dette tidsskiljet kan seies å være.
3. Gjer reide for sentrale aspektar ved Charles Darwins teori om artenes utvikling. Drøft nokre av konsekvensane av denne teorien for psykologi som vitenskap.
4. Drøft kva som var nytt med psykoanalysen i psykologiens historie og korleis denne retninga skilar seg frå seinare humanistisk psykologi.

English:

1. It is often said that psychology was established as a science towards the end of the 1800s. Explain some of the tendencies and historical events that form the background for this claim.
2. World War II forms a turning point in the history of psychology. Give an account of some of the currents that were present both before and after. Based on examples, discuss how sharp this time division can be said to be.
3. Explain key aspects of Charles Darwin's theory of the evolution of species. Discuss some consequences of this theory for psychology as a science.
4. Discuss what was new with psychoanalysis in the history of psychology, but also how this trend differs from later humanistic psychology.

Sensorveiledning.

Lærebokas tittel: «En psykologihistorie» er en viktig premissetter for dette kurset. Det har vært presentert flere ulike innfallsvinkler til psykologiens historie i forelesningene gjennom henvisninger til andre fremstillinger. Det betyr at studentene har vært invitert til å reflektere

selv, gjøre seg opp egne meninger og å formulere egne perspektiver på psykologiens historie. Eksamensoppgavene som er gitt vil derfor først og fremst oppfordre til egen refleksjon gjennom de fire ulike temaer det er referert til. På denne bakgrunn er refleksjon overordnet detaljkunnskap, men detaljkunnskap blir også viktig så lenge den er relevant for drøftingen.

1. Boken legger vekt på at vitenskapelig psykologi oppstod rundt 1860. Idealet var for mange at psykologien skulle tilpasses en naturvitenskapelig virkelighetsforståelse. Vitenskapeliggjøringen skjedde ved at innsamling av observasjoner ble systematisert, og også ved at det ble utviklet eksperimentelle metoder og etablert psykologiske laboratorier. Kandidaten bør ha vært innom alle disse sidene for å ha besvart oppgaven.
2. Denne oppgaven er ganske åpen, der studenten kan fokusere på for eksempel behaviorismen, gestaltpsykologien eller psykoanalysen og etterkrigstidens utvikling av de samme. Den krever i det minste at det velges ett eller flere slike fokusområder, og at de sammenliknes og settes opp mot hovedtendensene i psykologien etter andre verdenskrig. Besvarelsen må derfor trekke de historiske linjene bakover, men også litt framover.
3. Besvarelsen må forklare hva det naturlige utvalg går ut på og bør nevne at evolusjonsteorien avfødte en sterk interesse for tilpasning/funksjonalisme. For øvrig er betydningen for faget psykologi mange og ulike (for eksempel komparative studier, bruk av dyr i psykologisk forskning, interesse for instinktbaserte væremåter, individuelle forskjeller, læring/seleksjon av atferd, interesse for barns utvikling). Det vil dermed være mange mulige måter å løse denne oppgaven på.
4. I denne oppgaven forventes kandidaten å kunne gjøre rede for hovedtrekkene i psykoanalysen og nevne hvilken betydning det fortrengete og det ubevisste antas å ha i å skape nevrotiske symptomer. Dette gir psykologen en rolle som ekspert/tolker av symptomer. Innenfor humanistisk psykologi derimot er fokus mer på personens situasjon her og nå og på utvikling og helse, og psykologens rolle er mer som en forløsende samtalepartner. I denne sammenheng er Carl Rogers spesielt relevant, men det kan også være andre som nevnes eller fokuseres på.